

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Strateginių pokyčių grupės vyriausiasis specialistas,
Duomenų apsaugos pareigūnas
Mykolas Okulič-Kazarinas

Statybos ir teritorijų planavimo grupei

DĖL BUTŲ IR KITŲ PATALPŲ SAVININKŲ IR SAVININKŲ BENDRIJŲ NARIŲ BALSAVIMO RAŠTU, PRIIMANT SPRENDIMUS REGLAMENTAVIMO

Aplinkos ministerijos duomenų apsaugos pareigūnui pateikti įvertinti projektai įsakymų, kuriais tvirtinami tokie dokumentai:

- Butų ir kitų patalpų savininkų balsavimo raštu, priimant sprendimus, tvarkos aprašas;
- Daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos narių balsavimo raštu dėl priimamų sprendimų tvarkos aprašas.

Dėl abiejų teisės aktų pageidautina atlikti poveikio asmens duomenų apsaugai vertinimą pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamento¹ (toliau – reglamentas) 35 straipsnį ypač atkreipiant dėmesį į savininkų duomenų atskleidimą. Dėl elektroninio pašto naudojimo balsavime būtina konsultacija su Informacinių technologijų skyriumi.

Abiejų teisės aktų 2 punktą nurodo vartojamų sąvokų šaltinius. Manau, jie turėtų būti papildyti nuorodomis į reglamentą, nes tekste vartojami reglamento terminai („asmens duomenų tvarkymas“). Abiejų teisės aktų projektų 3 punkte pateikta galimai perteklinė nuoroda į Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą.

Nė vienas teisės aktas nenurodo asmens duomenų tvarkymo pagrindo pagal reglamento 6.1 punktą. Nepakankamai detalizuotas asmens duomenų tvarkymas, todėl būtų galima rekomenduoti savininkams arba bendrijai pasitvirtinti asmens duomenų tvarkymo taisykles.

Siūlomas reglamentavimas nenumato galimybės savininkui išlikti anonimiškam. Nematau pagrindo, kodėl savininkams nebūtų galima suteikti galimybės patiems nusistatyti taisykles, užtikrinančias pasirinkto lygio privatumo užtikrinimą.

Abu teisės aktų projektai nustato skirtingus patalpų savininkų teisių realizavimo mechanizmus. Siūlyčiau apsvarstyti galimybę juos apjungti į vieną teisės aktą arba du susijusius teisės aktus pašalinant tų pačių nuostatų kartojimą, taip suteikiant reguliavimui daugiau aiškumo taikant reglamente nustatytą skaidrumo principą.

Žemiau pateiktos projektų ištraukos, pabrauktos nuostatos, dėl kurių kilo abejonių. Pastraipose, pradedamose „DAP“, pateikti duomenų apsaugos pareigūno komentarai ir klausimai, kurie galėtų būti užduoti atliekant poveikio asmens duomenų apsaugai vertinimą.

Butų ir kitų patalpų savininkų balsavimo raštu, priimant sprendimus, tvarkos aprašas

5. [...] Pranešime apie rengiamą balsavimą (toliau – pranešimas) turi būti nurodyta:

5.1. organizatoriaus: fizinio asmens vardas ir pavardė, adresas korespondencijai siųsti, telefono numeris, elektroninio pašto adresas, interneto svetainės (jeigu tokią turi) adresas; juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, adresas korespondencijai siųsti, telefono numeris, elektroninio pašto adresas, interneto svetainės (jeigu tokią turi) adresas, kontaktinis asmuo, atsakingas už balsavimo organizavimą; kai balsavimą organizuoja ¼ patalpų savininkų, – jų

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB

įgalioto asmens (vieno iš ¼ patalpų savininkų) adresą korespondencijai siųsti, telefono numeris, elektroninio pašto adresą, interneto svetainės (jeigu tokią turi) adresą;

5.4. balsadėžės vieta užpildytam biuleteniui grąžinti, elektroninio pašto adresą išsiųsti nuskenuotą ar nufotografuotą užpildytą biuletinį, adresą, kuriuo galima išsiųsti užpildytą biuletinį paštu ir balsavimo elektroninio ryšio priemonėmis procedūra, jeigu organizatorius yra sudaręs galimybę patalpų savininkams balsuoti ir elektroninio ryšio priemonėmis;

5.6. informacija apie Butų ir kitų patalpų savininkų balsavimo raštu balsų skaičiavimo komisiją (toliau – komisija), jeigu ji sudaryta pagal aprašo 14 punktą;

DAP: Kokia informacija apie komisiją pateikiama? Ar pateikiamas komisijos narių sąrašas?

6. Biuletenis parengiamas pagal aprašo 1 priedo reikalavimus ir ne vėliau kaip iki balsavimo pradžios patalpų savininkui įteikiamas vienu iš šių būdų:

6.1. asmeniškai pasirašant biuletenių išdavimo lape, kuriame turi būti patalpos savininko vardas, pavardė, parašas, pasirašymo data;

DAP dėl 6.1: Pasirašančiam atskleidžiami bendrasavininkų asmens duomenys.

6.2. išsiunčiant paštu savininko patalpos adresu;

6.3. įdedant į patalpos savininko pašto dėžutę (toliau – pašto dėžutė) kartu su mokėjimo už suteiktas paslaugas pranešimu, jame pažymint apie pridėdamą biuletinį;

6.4. įdedant į pašto dėžutę ir apie biuletenio įteikimą surašant aktą, kuriame turi būti patalpos savininko vardas, pavardė, patalpos adresas, įdėjimo į pašto dėžutę data. Aktą pasirašo organizatorius ar jo įgaliotas atstovas ir ne mažiau kaip du patalpų savininkai;

7. Kai balsavimą organizuoja savivaldybė, biuletenis patalpos savininkui įteikiamas išsiunčiant paštu savininko patalpos adresu arba įdedant į pašto dėžutę, arba išsiunčiant patalpos savininko raštu nurodytu el. pašto adresu ar kitu su patalpos savininku raštu sutartu būdu.

DAP dėl 7: Atskiras, bet panašus į 6 punktą siuntimo būdų sąrašas. Ar reikalingas atskiras punktas?

DAP pastaba dėl 6.2, 6.3, 6.4, 7: patalpa gali būti išnuomota asmeniui, kuriam savininkas nenori atskleisti savo asmens duomenų. Rizika vagystės iš pašto dėžutės atveju.

10. Vykdamas balsavimą ir elektroninio ryšio priemonėmis organizatorius privalo užtikrinti, kad:

10.1. patalpos savininkui būtų įteiktas biuletenis vienu iš aprašo 7 punkte nurodytu būdu, kai balsavimą organizuoja bendrojo naudojimo objektų valdytojas arba 1/4 patalpų savininkų, arba vienu iš aprašo 8 punkte nurodytu būdu, kai balsavimą organizuoja savivaldybė;

DAP: Numeracijos klaida, turėtų būti 6 ir 7 punktai. Būtų saugiau, jei biuletenis galėtų būti formuojamas ir pasirašomas informacinės sistemos priemonėmis.

10.4. patalpos savininko arba jo įgalioto asmens balsavimo elektroninio ryšio priemonėmis rezultatų kopija būtų išsiųsta patalpos savininko arba jo įgalioto asmens nurodytu el. pašto adresu.

DAP dėl 10.4: tai nėra būtinas asmens duomenų tvarkymas.

14. Balsavimo rezultatus skaičiuoja organizatoriaus sprendimu ne mažiau kaip iš 3 asmenų sudaryta komisija, į kurią įtraukiami pagal aprašo 5.6 papunkčio nuostatas dalyvauti komisijoje kvieisti asmenys. [...] Komisija gali būti nuolatinė ir atnaujinama patalpos savininkui raštu pareiškus pageidavimą joje dalyvauti, arba prieš kiekvieną balsavimą pagal šio punkto nuostatas sudaroma nauja, ne vėliau kaip likus 3 dienoms iki balsavimo pabaigos, ir skelbiama balsavimo organizatoriaus interneto svetainėje (jeigu tokia yra) ir namo skelbimų lentose.

DAP dėl 14 punkto: Ar tinkamas toks komisijos narių duomenų tvarkymas?

18. Biuletenis laikomas negaliojančiu, jei jis:

18.1. nepasirašytas patalpos savininko ar jo įgalioto asmens ar pasirašytas neturint įgaliojimo;

18.2. grąžintas ne iš patalpos savininko raštu nurodyto el. pašto.

DAP. Rizikos: gali būti padirbtas el. pašto adresas apsimetant savininku; teisėtai balsuojant gali per klaidą būti nurodytas netinkamas el. pašto adresas ir neįskaitytas savininko balsas.

22. Balsavimo rezultatus ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo balsavimo pabaigos dienos komisija įformina Butų ir kitų patalpų savininkų balsavimo raštu balsų skaičiavimo komisijos protokole (toliau – protokolas) (aprašo 2 priedas). Protokole turi būti nurodyta komisijos posėdžio data, sprendžiamas klausimas, įteiktų (išsiųstų) ir grąžintų galiojančių ir negaliojančių biuletenių skaičius, balsavusių elektroninėmis ryšio priemonėmis skaičius, visų namo patalpų savininkų balsavimo rezultatai, ar sprendimas priimtas, koks sprendimas – jei jis priimtas. Protokolą pasirašo komisijos pirmininkas ir komisijos nariai, protokolas registruojamas. Patalpų savininkų balsavimo biuleteniai, balsavimų elektroninėmis ryšio priemonėmis rezultatai ir jų metaduomenys, ir protokolas saugomi 5 metus nuo protokolo pasirašymo dienos ir pasibaigus saugojimo terminui, sunaikinami teisės aktuose nustatyta tvarka.

23. Protokolo kopija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo protokolo surašymo dienos skelbiama Butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimo šaukimo, darbotvarkės ir priimtų sprendimų skelbimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. D1-961 „Dėl Butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimo šaukimo, darbotvarkės ir priimtų sprendimų skelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka, taip pat išsiunčiama patalpos savininko raštu nurodytu el. pašto adresu, jeigu patalpos savininkas ar jo įgaliotas asmuo balsavimo biuletenį grąžino organizatoriui pranešime nurodytu organizatoriaus el. paštu arba balsavo elektroninėmis ryšio priemonėmis. Patalpos savininkui prašant, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo turi būti pateikiama protokolo kopija jo nurodytu būdu.

Daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos narių balsavimo raštu dėl priimamų sprendimų tvarkos aprašas

5. Organizatorius apie rengiamą balsavimą skelbia bendrijos skelbimų lentoje arba kitose gerai matomose vietose, savo interneto svetainėje (jeigu tokia yra). Skelbime nurodoma:

5.3. balsadėžės vieta užpildytam biuleteniui grąžinti, elektroninio pašto adresas išsiųsti nuskenuotą ar nufotografuotą užpildytą biuletenį, adresas, kuriuo galima išsiųsti užpildytą biuletenį paštu ir balsavimo elektroninio ryšio priemonėmis procedūra, jeigu organizatorius yra sudaręs galimybę patalpų savininkams balsuoti ir elektroninio ryšio priemonėmis;

5.5. informacija apie balsavimo raštu balsų skaičiavimo komisiją (toliau – komisija), sudarytą pagal aprašo 11 punktą;

DAP: Kokia informacija apie komisiją?

6. Pagal aprašo 1 priedo reikalavimus organizatorius parengia bendrijos narių balsavimo biuletenį (toliau – biuletenis). Bendrijos nariui [...] įteikiamas vienas biuletenis.

6.1. asmeniškai pasirašant biuletenių išdavimo lape, kuriame turi būti bendrijos nario vardas, pavardė, parašas, pasirašymo data;

DAP pastaba dėl 6.1: Pasirašančiam atskleidžiami bendrasavininkų asmens duomenys.

8. Vykdamas balsavimą ir elektroninio ryšio priemonėmis organizatorius privalo užtikrinti, kad:

8.1. vienu, aprašo 6 punkte nurodytu būdu bendrijos nariui būtų įteiktas biuletenis;

DAP: Būtų saugiau, jei biuletenis galėtų būti formuojamas ir pasirašomas informacinės sistemos priemonėmis,

8.4. bendrijos nario ar jo įgalioto asmens balsavimą elektroninio ryšio priemonėmis rezultatų kopija būtų išsiųsta bendrijos nario ar jo įgalioto asmens nurodytu el. pašto adresu.

DAP: Tai nėra būtinas asmens duomenų tvarkymas.

15. Biuletenis laikomas negaliojančiu, jei jis:

13.3. gražintas ne iš bendrijos nario raštu nurodyto el. pašto.

DAP: Numeracijos klaida, turėtų būti „15.3“. Rizikos: gali būti padirbtas el. pašto adresas apsimetant bendrijos nariu; teisėtai balsuojant gali per klaidą būti nurodytas netinkamas el. pašto adresas ir neįskaitytas bendrijos nario balsas.
